Bijlage 4

Taakomschrijving aanspreekpunt pesten en coördinator anti-pestbeleid

Leerlingen die te maken krijgen met pesten moeten bij iemand terecht kunnen op school. Ze moeten erop kunnen vertrouwen dat het pestprobleem wordt aangepakt en dat ze veilig naar school kunnen.
Met de Wet Veiligheid op school, die met ingang van augustus 2015 in werking is getreden hebben scholen daarom de plicht gekregen om twee taken te beleggen binnen het onderwijsteam. Er moet een aanspreekpunt zijn waar leerlingen en ouders pesten kunnen melden. Ook moet er iemand zijn die het anti-pestbeleid op school coördineert. Dit kan dezelfde persoon zijn, maar dat hoeft niet.

Pesten is als volgt te definiëren (bron: stichting school en veiligheid):
Van pesten is er sprake als 'iemand herhaaldelijk en langdurig wordt blootgesteld aan negatieve handelingen door één of meer personen' (Dan Olweus). De negatieve handelingen zijn structureel tegen dezelfde persoon gericht en er is sprake van machtsongelijkheid.

Richtlijn is dat de taken belegd worden bij personen die daar wat betreft hun overige takenpakket en hun kwaliteiten het meest voor in aanmerking komen. Zo wordt de functie van aanspreekpunt pesten vaak belegd bij de interne vertrouwenspersoon (schoolcontactpersoon), omdat deze persoon voor leerlingen en ouders bekend is en ervaring heeft met gesprekken met leerlingen en ouders met klachten over ongewenst gedrag. Maar het mag ook iemand anders zijn. Belangrijk is dat leerlingen en ouders goed weten bij wie zij op school terecht kunnen voor pesten.
De coördinatie van het anti-pestbeleid kan liggen bij iemand in het managementteam, of bij de coördinator van een schoolbreed programma voor sociale veiligheid, zoals Leefstijl, Kanjertraining, enzovoort. Maar ook dit kan iemand anders zijn.

Taken aanspreekpunt pesten

1. Opvang van leerling/ouder:
   - Opvangen van de leerling/ouder die te maken heeft met pestgedrag.
   - Luisteren naar wat de leerling/ouder te vertellen heeft.

2. De pestsituatie in kaart brengen:
   - Vragen wat de leerling/ouder/leerkracht al gedaan heeft.
   - Duidelijk maken wat de rol van het 'aanspreekpunt pesten' is.

3. Zoeken naar en begeleiden bij oplossingen:
   - Vragen hoe de gewenste situatie eruitziet.
   - Uitleg geven over hoe op school een pestprobleem wordt aangepakt.
   - In kaart brengen hoe de gewenste situatie bereikt kan worden.
   - Acties ondernemen om het pestprobleem op te lossen.
   - Schriftelijk vastleggen van ondernomen acties en gemaakte afspraken met betrokkenen.

4. Nazorg:
   - Checken of de afspraken zijn nagekomen en het pesten is gestopt.

5. Verwijzen:
   - In geval van strafbare feiten de ouders of meerderjarige leerling adviseren naar de politie te gaan.
   - Mocht het gesprek tussen het aanspreekpunt en leerling/ouder niet naar tevredenheid lopen of tot het gewenste resultaat leiden attendeer leerling/ouder dan op de klachtenregeling. Dat biedt de mogelijkheid dat de directie eventueel het bestuur in te schakelen bij een pestklacht.
   - Wijs op de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de klachtencommissie als het pestprobleem niet naar tevredenheid van de leerling/ouder is afgehandeld door de directie en/of het bestuur.

Gebruik het anti-pestprotocol van school als check bij de stappen.

Deel de leerpunten aan de hand van de geregistreerde meldingen over pesten met diegene die het anti-pestbeleid coördineert. Doel hiervan is de aanpak van een pestsituatie op school te verbeteren en de schoolveiligheid te vergroten.

Taken coördinator anti-pestbeleid

1. (Mede)verantwoordelijkheid voor schoolveiligheid
   - Zorgen dat schoolveiligheid (en specifiek pesten) regelmatig op de agenda staat.
   - Zorgen voor de ontwikkeling van schoolregels en afspraken (over pesten)
   - Zorgen dat schoolregels leven binnen de school.
   - Zorgen dat er op school een anti-pestprotocol is.
   - Zorgen dat er een sanctiebeleid is.
   - Zorgen dat preventieve maatregelen worden genomen om de veiligheid op school vergroten.

2. Klankbord voor leerlingen, ouders en onderwijspersoneel
   - Zorgen dat schoolregels en afspraken over pesten, het anti-pestprotocol en het sanctiebeleid bij iedereen bekend is.
   - Zorgen dat leerlingen en ouders weten wie het aanspreekpunt bij pesten is op school en wie het anti-pestbeleid coördineert.
   - Zorgen dat leraren weten hoe te handelen in een pestsituatie.
   - Zorgen dat er actuele kennis is bij iedereen in het team over pesten en groepsprocessen.
   - Vragen van leraren over de aanpak van pesten beantwoorden en advies geven over de aanpak van een pestsituatie in de klas.
   - Informeren en adviseren over het inzetten en gebruik van anti-pestprogramma's en lessen over pesten.

3. Zicht hebben op de beleving van veiligheid, incidenten en mogelijke risico's
   - Zorgen dat (pest)incidenten geregistreerd worden.
   - Zorgen dat de verplichte monitoring van de veiligheidsbeleving van leerlingen wordt uitgevoerd.
   - Op de hoogte zin van meldingen en incidenten die bij het aanspreekpunt pesten binnenkomen.
   - In kaart brengen van risico's en onveiligheid aan de hand van incidenten en monitoring.
   - Preventieve maatregelen voeren naar aanleiding van onveilige situaties en pestincidenten.

Worden deze taken rond het coördineren van anti-pestbeleid niet door een leidinggevende uitgevoerd dan is beleidsadvisering een bijkomende taak. Diegene die het antipestbeleid coördineert brengt dan beleidsadviezen uit aan de schoolleiding gericht op het vergroten van de veiligheid op school.